

Dynamisk pedagogik

TEXT & BILD HENRIK LINDER

Lärande, inlärnin, utlärnin, pedagogik, metodik, didaktik – allt detta har intresserat mig sen jag började skolan. Redan på lågstadiet var jag klasskamrater och lärare behjälpliga med att förklara hur vår kursbok *Hej matematik* fungerade. Det fortsatte genom hela min skolgång, och på gymnasiet pluggade jag extra med klasskamrater. Även nu som färdig lärare sedan 25 år hjälper jag gärna lärarstuderande, kollegor och andra som behöver lite stöttning att förstå hur något fungerar. Jag är helt enkelt väldigt fascinerad av hur man lär sig och vill gärna dela med mig av mina kunskaper.

Detta intresse har fått mig att läsa en hel del extra pedagogik även efter att jag blev färdig lärare. Bland annat har jag läst pedagogisk mångfald med teorier som Montessori, Waldorf, Reggio Emilia, Freinet och Science Center. I denna text ska jag berätta mer om Dynamisk pedagogik som är en annan kurs jag valt som vidareutbildning.

Statyn Rädsla skapas.

Jag har alltid tyckt om att använda musik, drama och bild i min undervisning. Själv spelar jag musik och teater samt sjunger i kör. Det var just via min sång/teatergrupp som jag för sex år sedan för första gången kom i kontakt med Dynamisk Pedagogik. Vår körledare/regissör gick sista året på den utbildningen och behövde använda oss i

gruppen som elever för att genomföra några lektioner. Terminen efter började jag själv på utbildningen som sträckte sig över tre år på halvfart.

Att tonsätta kurslitteratur

Att få uttrycka, bearbeta och lära sig genom rörelse, drama, bild och musik på enskild- och grupp-nivå passade mig alldeles utmärkt. Jag bearbetade till exempel kurslitteraturen genom att göra om den till sångtexter som jag sedan tonsatte och redovisade "live". Hela mitt slutarbete, på c-nivå, gjorde jag i form av sång och musik. Några av dem blev Youtubeklipp som går att beskåda för den som är intresserad.

Vad är då detta? Jo, Dynamisk pedagogik, eller Kordapedagogik, utvecklades på Kordainstitutet som grundades 1966 i Stockholm och leddes av Dan Lipschütz. Kordainstitutet arbetar med en individs skapande förmåga och hans relationer till andra människor, framförallt med gruppdynamiska processer.

Lipschütz konkretiserar Kordaprofilens tjugoen punkter i tre pedagogiska förhållningssätt. *Det självpedagogiska* – deltagaren använder egna erfarenheter och upplevelser i sökandet efter kunskap *Det skapande* – deltagaren i skapande processer kan lämna det språkliga, logiska tänkandet och arbeta utifrån ett mera ursprungligt plan. *Det samspelande* – ett gruppklimat utan konkurrens, kritik och avvissanden, där tillit är det främsta verktyget.

Vad gör man då? Inom Dynamisk pedagogik finns det: presentations- och namnövningar, koncentrations- och avspänningsövningar, övningar i sinnesmedvetenhet, blind- och identifieringsövningar, övningar med inslag av fysisk kontakt, associations- och spontanitetsövningar, övningar i inre bildskapande, dramatisk improvisation och rollspel, skulpturövningar, självbildsövningar, övningar som handlar om uppfattningar om andra, samspelsövningar och ledarövningar.

Alternativa vägar för inlärnin och minnesträning

Som lärare på mellanstadiet använder jag många av samspelsövningarna och annat som stärker gruppen och individen i gruppen. Det som gör det intressant ur ett lärandeperspektiv är dock att ge eleverna alternativa vägar att gå vid inlärnin och även för minnesträning. Att stimulera och utnyttja alla sinnen vid dessa tillfällen ökar möjligheten för fler att ta till sig kunskap. Jag har haft elever som redovisat arbeten i form av bildspel, skulpturer, sånger, danser eller videor i de flesta ämnen.

Det pedagogiska förhållningssättet är det viktigaste i Dynamisk pedagogik. Det går naturligtvis att plocka en mängd övningar, men utan det pedagogiska tänket förlorar man

Dynamisk pedagogik på youtube

helheten. Själv sätter jag den konkurrensfria och icke dömande/bedömande infallsvinkeln högt. Detta för att alla elever ska våga försöka i så stor utsträckning som möjligt.

Känsloskulpturer och parallelekar

Som klasslärare på mellanstadiet har jag haft användning för flera presentations-, namn- och gruppdynamiska övningar när jag tagit emot nya klasser och grupper. En övning jag gjort med alla klasser jag haft är Känsloskulpturer. Eleverna arbetar två och två och byter roller med varandra. En börjar som skulptör och den andre som lerklump. Skulptören ska sedan forma klumpen till statyer som uttrycker olika, av mig angivna, känslor. Eleverna får möjlighet att träna på att samarbeta, visa hänsyn, fysisk kontakt, visualisera känslor, leda och följa bland annat. Senast gjorde vi övningen kopplad till ordklasser. Eleverna får då sammanfoga abstrakta substantiv med adjektiv exempelvis ilska med att var arg.

Flera Bussar åker runt i klassrummet.

En sak jag uppskattar i den här och i flera av de övningar som finns är "parallelleken". Den de flesta barn använder sig av som små. Alla leker samma lek samtidigt men var för sig. Det ger en känsla av samhörighet men kräver inte integrering mellan de lekande individerna eller paren.

Många fysiska *leda och följa*-övningar ger möjlighet att träna på samarbetsförmågan. Ett exempel är Bussen där fyra till fem elever,

eller fler när de tränat ett tag, ställer sig på ett led med händerna på axlarna på kamraten framför. Alla blundar utom den som står längst bak och är busschaufför. Hen bestämmer bussens fart och styr den genom att skicka signaler via sina händer som sedan fortplantar sig fram till den längst fram. Ett antal sådana bussar på en skolgård eller i ett klassrum är en fascinerande syn, när den fungerar. Även här tränas samarbete, hänsynstagande, tillit samt att leda och följa, bland annat.

gör inläringen roligare och ger, enligt mig, ett förbättrat resultat. Omvandla musik till känslor som sedan uttrycks i bilder eller tvärtom, ger eleverna flera vägar att uttrycka känslor. Återberätta texter eller skapa berättelser i form av twitter, blogg, facebookinlägg eller sms, visar att man kan kommunicera på flera sätt.

Jag tänkte avsluta artikeln med att citera mig själv från min första sång jag skrev när jag läste Dynamisk pedagogik:

Det kreativa tänket i fokus

Det finns mycket som kan anses vara Dynamisk pedagogik så länge man har förhållningssättet och det kreativa tänket i fokus. Några korta exempel på vad jag har gjort i min undervisning:

"Dynamisk pedagogik – alla har ett eget uttryck ingen är den andra lik – glöm inte bort att du är unik" ■

Måla sig själv som ett hus eller träd, en övning som ger utrymme för mycket kreativitet och möjligheter att se varandra ur nya perspektiv. Sjunga, hoppa, klappa, rappa, dansa multiplikationstabeller

Jag själv som träd.